

UMEÅ UNIVERSITET

REGLER FÖR UMEÅ UNIVERSITETS ÖVERGRIPANDE FORSKNINGS- INFRASTRUKTURER

Typ av dokument:	<i>Regel</i>
Datum:	<i>2017-05-30 (beslutsdatum)</i>
Dnr:	<i>FS 1.1-259-17</i>
Beslutad av:	<i>Rektor</i>
Giltighetstid:	<i>Tillsvidare</i>
Område:	<i>Forskning</i>
Ansvarig förvaltningsenhet:	<i>Planeringsenheten</i>

UMEÅ UNIVERSITET

Sammanfattning

Det ökade finansieringsåtagandet för och prioritering av forskningsinfrastruktur vid lärosätena ställer höga krav på strategisk planering men även samordning för att möjliggöra synergier såväl lokalt och nationellt. I detta dokument tydliggörs definitioner och kriterier, samt principer för inrättande, ansvarsfördelning och rapportering samt avveckling av en forskningsinfrastruktur som erhåller status som en *Umeå universitets (UmU) forskningsinfrastruktur*. Syftet är att få en övergripande samordning av tillgänglig forskningsinfrastruktur vid universitetet.

Bakgrund

Forskningsinfrastruktur är en grundläggande förutsättning för att bedriva forskning av högsta kvalitet vid UmUs samtliga fakulteter. Forskningsinfrastruktur och dess finansiering är en viktig fråga för lärosäten i Sverige. Med nuvarande förändrad finansieringsmodell från Vetenskapsrådet, som medför ett större finansieringsåtagande för lärosätena, innebär det att lärosätena måste ha en strategisk planering för finansiering och prioritering av forskningsinfrastruktur. För att UmU ska kunna tillhandahålla och ge forskare tillgång till den bästa forskningsinfrastrukturen är det viktigt med gemensamma principer för den interna hanteringen som tydliggör planering, prioritering och finansiering. Detta bidrar till att förstärka och samordna UmUs strategiska planering av central och nationell forskningsinfrastruktur vid b.la Vetenskapsrådets behovsinventeringar av forskningsinfrastrukturer av nationellt intresse, samt att forskarnas mest angelägna behov lyfts fram och kan prioriteras i en transparent process.

Definition

En *UmU forskningsinfrastruktur*:

- är en facilitet (utrustning, installation, databas, kunskapssamling, virtuell eller annan resurs) med tillhörande personell kompetens, som är nödvändig för att bedriva forskning av högsta kvalitet,
- kan ha UmU universitetsgemensam finansiering,
- kan vara del av nationell/internationell forskningsinfrastruktur,
- kan vara centraliserad eller distribuerad.

Kriterier

En *UmU forskningsinfrastruktur* ska helt eller delvis uppfylla nedanstående kriterier. Relevanta kriterier att uppfylla beslutas för respektive *UmU forskningsinfrastruktur* av rektor, efter förslag till beslut framtaget av det universitetsgemensamma forskningsstrategiska rådet vid UmU.

- Nyttjas av forskare/forskargrupper och användare från en eller flera fakulteter vid UmU eller andra lärosäten/externa samarbetspartners.
- Kunna ge användare utbildning eller regelbundna teoretiska och praktiska kurser på olika nivåer kopplat till forskningsinfrastrukturen.
- Ska ha en långsiktig plan för vetenskapliga mål, finansiering och nyttjande, med inriktning och avgränsningar.
- Ha en långsiktig plan (5-10 år) för användning, utveckling, utvärderingar och avveckling av forskningsinfrastrukturen.

UMEÅ UNIVERSITET

- Ha en plan för tillgängliggörande av insamlade data till användaren.
- Ha en tydlig och effektiv ledning och organisation, samt en ansvarig värdinstitution.
- Ska vara tillgänglig för samtliga forskare vid Umeå universitet med lika villkor, med avseende på användaravgifter och tillgänglighet om del av nationell forskningsinfrastruktur.

Betydelse av status som *UmU forskningsinfrastruktur*

Att vara en *UmU forskningsinfrastruktur* betyder inte att forskningsinfrastrukturen är berättigad en universitetsgemensam finansiering.

En *UmU forskningsinfrastruktur* ges möjlighet att:

- Vara inkluderad i UmUs centrala strategiska diskussioner gällande planering, prioritering och finansiering av forskningsinfrastrukturer som är av betydelse för framstående forskning vid UmU och/eller nationellt.
- Få ökad synbarhet och sökbarhet genom att presenteras på en universitetsgemensam internetportal för forskningsinfrastruktur.

För att gynna utveckling/användning av forskningsinfrastrukturer vid UmU som inte har status som en *UmU forskningsinfrastruktur* ska även dessa kunna presenteras i den universitetsgemensamma internetportalen för forskningsinfrastruktur, förutsatt att de är tillgängliga för ett flertal forskare vid UmU.

Finansieringsplan

En detaljerad finansieringsplan (bilaga 1) för en *UmU forskningsinfrastruktur* utgör ett viktigt underlag inför strategiska diskussioner gällande beslut om medelstildelning eller annan betydande investering i forskningsinfrastrukturen. En *UmU forskningsinfrastruktur* ska antas ha en flerårig livslängd och en årlig uppdaterad finansieringsplan ska därmed upprättas och inkluderas i den årliga återrapporteringen.

Finansieringsplanen ska innehålla helt eller delvis informationen nedan. Urvalet av information som ska återrapporteras beslutas för respektive *UmU forskningsinfrastruktur* av rektor, efter förslag till beslut framtaget av forskningsstrategiska rådet.

1. Kostnader

- a) Personalkostnader
- b) Driftkostnader
- c) Indirekta kostnader
- d) Lokalkostnader
- e) Utrustning (avskrivning)
- f) Övrigt

2. Intäkter

- a) Externa bidragsintäkter, anslagsintäkter samt användaravgifter

UMEÅ UNIVERSITET

Processer för inrättande och rapportering

Inrättande

En *UmU forskningsinfrastruktur* kan inrättas genom att

- en befintlig forskningsinfrastruktur eller annan resurs bedöms uppfylla de definitioner och kriterier som uppställs i detta dokument,
  - ett specifikt behov som bidrar till framstående forskning identifieras av en enhet, institution eller fakultet,
  - UmUs ledning identifierar ett strategiskt viktigt infrastrukturområde där UmU kan vara värdunderlag eller delaktig i uppbyggnad av.
1. Ansökningsperioden är öppen årligen under perioden 1 januari till 31 mars.
  2. Ansökan om status som *UmU forskningsinfrastruktur* sker genom fastställd mall och av dekan undertecknad ansökan. För fakultetsövergripande forskningsinfrastrukturer ska undertecknande av ansökan ske av ingående fakulteters dekaner. Ansökan ska innehålla nedan underlag (a-e) som ska skickas till Planeringsenheten.
    - a) Benämning av forskningsinfrastrukturen.
    - b) Beskrivning av forskningsinfrastrukturen, där inriktning och avgränsning framgår.
    - c) Betydelsen för det vetenskapliga området, utbildning och samhällsrelevans.
    - d) Finansieringsplan enligt fastställd mall.
    - e) Förslag på ledning och organisation inkl. arbetsmiljöansvar etc.
  3. Efter beredning av Planeringsenheten under april månad ska ansökan behandlas av forskningsstrategiska rådet vid UmU som föreslår att rektor beviljar eller avslår ansökan att få status som en *UmU forskningsinfrastruktur*.
  4. Beslut om status för *UmU forskningsinfrastruktur* samt eventuell universitetsgemensam medfinansiering, fattas av rektor vid rektors beslutsmöte efter föredragning av ansvarig handläggare vid Planeringsenheten.
  5. De *UmU forskningsinfrastrukturer* som erhåller universitetsgemensam finansiering beslutas av rektor i rektors detaljbudget i juni innevarande år och gäller från kommande budgetår.

Rapportering

Värdinstitution för varje forskningsinfrastruktur ansvarar för att upprätta en mall för rapportering innehållande vilka nyckeltal och beskrivande faktorer som är relevanta att rapportera samt hur frekvent detta ska ske. Utsedd kontaktperson för forskningsinfrastrukturen ansvarar för att inkomma med en rapport till Planeringsenheten. Vetenskaplig granskning av rapporten sker av forskningsstrategiska rådet. Rapporterna kommer att ligga till grund för universitetets strategiska arbete med forskningsinfrastruktur, samt att utvalda nyckeltal och beskrivande faktorer presenteras i en universitetsgemensam portal för forskningsinfrastruktur.

Exempel på nyckeltal och beskrivande faktorer vid rapportering:

1. Om forskningsinfrastrukturen

- Benämning av forskningsinfrastrukturen
- Beskrivning av forskningsinfrastrukturen

UMEÅ UNIVERSITET

- Tre till fem nyckelord/ämnesområden kopplat till forskningsinfrastrukturen
- Antal användare (uppdelat per institution, fakultet och lärosäten) under året
- Antal slutförda projekt/dataset/projektrapporter under året

2. Tillgänglighet inklusive användarstöd och utbildning

- Tillgänglighet för forskare inom UmU (bokningssystem, prioritering av projekt etc)
- Tillgänglighet för forskare utanför UmU (bokningssystem, prioritering av projekt etc)
- Informationsmöten (exempelvis medverkan i workshops, seminarier etc)
- Användarservice
- Utbildningsinsatser
- Kommunikation om forskningsinfrastrukturen (exempelvis hemsida)

3. Datahantering och publicering av resultat

- Beskrivning av hur och vilken typ av data användare får tillgänglighet till
- Hur och var lagras data genererad av forskningsinfrastrukturen
- Medverkan till impact inom forskningsinfrastrukturens ämnesområden (exempelvis patent, publikationer etc)

4. Internationell verksamhet

- Internationella användare/samarbeten

5. Samhällsrelevans och kommersiellt intresse

- Infrastrukturens betydelse för samhälleliga intressen
- Infrastrukturens betydelse för näringsliv och kommersiella intressen

6. Organisation

- Ledning och/eller styrning (inkl. namn och funktion på personer)
- Kontaktperson för infrastrukturen (namn och e-post)
- Finansieringsplan enligt fastställd mall
- Rapportering (till styrgrupp eller liknade)
- Uppföljning och utvärdering av verksamheten
- Större organisatoriska förändringar (ex styrelse, rådgivande grupper, avtal och andra dokument)
- Planerade större organisatoriska förändringar

7. Egna nyckeltal

Uppföljning av en UmU forskningsinfrastruktur

Det ska alltid ske en grundlig uppföljning av en *UmU forskningsinfrastruktur* och dess forskningsverksamhet. I samband med beslut om status som *UmU forskningsinfrastruktur* fastställs formerna hur denna uppföljning ska ske i fråga om genomförande och frekvens mm. I den mån det är möjligt kan uppföljningen göras inom ramen för avtalad extern uppföljning/utvärdering av forskningsinfrastrukturen.

UMEÅ UNIVERSITET

Upphörande av status som *UmU forskningsinfrastruktur*

Baserat på utfallet av uppföljningen samt uppfyllnad av de utifrån beslutade definitioner och kriterier kan en process för att identifiera om forskningsinfrastrukturen ska upphöra att inneha status som *UmU forskningsinfrastruktur* inledas. Processen inleds med en dialog med forskningsinfrastrukturens organisatoriskt ansvariga personer, värdinstitution samt prorektor och/eller vice-rektor med särskilt ansvar för forskning.

Beslut om fortsatt status som en *UmU forskningsinfrastruktur* tas vid rektors beslutsmöte efter förslag av forskningsstrategiska rådet. Vårdinstitutionen ansvarar därefter för och beslutar om forskningsinfrastrukturen framtida verksamhet.

Bilagor

FS 1.1-259-17 Bilaga 1 Finansieringsplan